

Str. 166

14. Pismo pruskiego ministra oświaty z dnia 27 maja 1911 r. w sprawie udzielania polskiej nauki śpiewu osobom młodocianym.

Minister Spraw Duchownych
i Nauczania

Berlin, dnia 27 maja 1911 r.

U.III.A.Nr. 1543

Na następujące podania:

1/ wniesionych z polecenia Teodora Cieślaka w Świętochłowicach G.Sl. zażaleń z dnia 6 października ub. r. i 9 grudnia ub.r. przeciwko zarządzeniu karnemu Królewskiej Rejencji, Oddziału dla Spraw Kościelnych i Szkolnych w Opolu z dnia 17 września 1910 r. - II E.V.1962 - z powodu udzielania nauki śpiewu osobom młodocianym i wniesionym z powodu dawniejszych zarządzeń karnych zażaleniom z dnia 23 lipca, 17 września i 10 grudnia ub.r., jakoteż pism z dnia 17 września 1910 r. i 11 maja b.r.,

2/ wniesionego z polecenia muzyka Pawła Suchego^{110/} w Świętochłowicach zażalenia z dnia 3 kwietnia rb. przeciwko zarządzeniu wspomnianej Rejencji zagrażającemu karę z tego samego powodu z dnia 29 stycznia 1910 r. - II E.V 150 - i zarządzeniu karnemu z dnia 3 marca r.b. - II E IX 254;

3/ wniosku z polecenia Leona Ponieckiego, dawniej w Katowicach, obecnie w Czortkowie w Galicji, z dnia 3 kwietnia rb. o zniesienie wydanego przeciwko niemu przez wspomnianą Rejencję z tego samego powodu zarządzenia ustalającego karę i pisma wspomnianego z dnia 17 maja rb.

odpowiadam Panom, co następuje:

Sąd Rzeszy wyrokiem w sprawie karnej przeciwko redaktorom Weberowi i Wildungowi z dnia 23 czerwca 1910 r. rozstrzygnął, że polecenie kabinetowe z dnia 10 czerwca 1834 r. i instrukcja ministerialna z dnia 31 grudnia 1839 r. - abstrahując od prywatnych zakładów nauczania, mają zastosowanie tylko odnośnie do takiego nauczania prywatnego, które przeznaczone jest do zastąpienia wzgl. uzupełnienia nauczania w szkole publicznej. Przy tym Sąd specjalnie podniósł, że jeśli chodzi o młodocianych robotników, których po ukończeniu wieku szkolnego zwolniono ze szkoły niższej i którzy nie pobierają nauki w szkole wyższej ani nauki zastępczej za taką, udzielana im nauka prywatna nie jest nauką zastępczą za naukę szkolną. Pozostawiono tu niewzględniiony fakt, że pracująca młodzież także ma uczyć się do publicznej szkoły, mianowicie do obligatoryj

Str.167

nej szkoły doksztalcającej i że punkt widzenia o nauce zastępczej i uzupełniającej, ustalony przez Sąd Rzeszy dla osób młodocianych, które uczęszczają lub według regularnego biegu rzeczy uczęszczałyby do szkoły wyższej, dany jest w szkole doksztalcającej. Ponieważ w przemysłowych szkołach doksztalcających obwodu Rejencji Opolskiej ogólnie udziela się nauki śpiewu, co zachodzi także w miejscowościach, w których Cieślak i Suchy naukę śpiewu prowadzili, musi udzielona przez żalących się nauka śpiewu być uważana jako nauka zastępcza i uzupełniająca tej gałęzi nauczania owych szkół. Ponieważ dalej jest bezsporne, że pomiędzy uczestnikami w udzielonej przez żalących się nauce śpiewu znajdowały się osoby młodociane, uprawnione do uczęszczania na naukę śpiewu w przemysłowych szkołach doksztalcających, należy według zasad Sądu Rzeszy udzielaną tym osobom prywatną naukę śpiewu uznać za naukę zastępczą i uzupełniającą, której dlatego bez zezwolenia szkolnych władz nadzorczych udzielać nie można. Według tego wniesione za Cieślaka i Suchego zażalenia z dnia 6 października i 9 grudnia ub.r. wzgl. 3 kwietnia b.r. muszą oddać jako nieuzasadnione.

Odnośnie do wspomnianych w zażaleniu za Cieślaka z dnia 23 lipca 1910 r. ustanowień karnych z dnia 5 i 24 stycznia 1910 r. zwracam uwagę na załączony w odpisie i skierowany do adwokata Czaplí w Bytomiu edykt z dnia 18 kwietnia ub.r. - U III 777 -, którym odrzucono już zażalenie przeciwko wspomnianym zarządzeniom jako nieuzasadnione. Zauważam przy tym, że nie widzę powodu do ponownego merytorycznego zbadania tychże wypadków, gdy nadto jest pewnym, że i odnośnie do tych wypadków zachodzi wspomniany wyżej punkt widzenia.

Podobny stan sprawy zachodzi także co do Ponieckiego, którego różne zażalenia przeciwko ustanowieniom karnym Królewskiej Rejencji w Opolu przeze mnie również zostały już oddalone jako bezzasadne.

Podpis.

Do PP. Adwokatów T. Liebknechta, Dr. K. Liebknechta i Dr. Jamesa Friedländera w Berlinie N 4 Chausseestrasse 121.

Królewska Rejencja
Oddział dla Spraw Kościelnych
i Szkolnych
II E. IX 752
I.a.VI

Opole, dnia 26 czerwca 1911r.

Odpis do wiadomości.

Pianście Różańskiemu w Katowicach i doradcy prawnemu muzyka Suchego w Świętochłowicach /z powodu innego wypadku/ oraz robotnika

Hornika w Bogucicach wydano na ich zażalenia przeciwko naszym zarządzeniom ustanawiającym karę, podobne decyzje. Zarządziliśmy dlatego ponownie wykonanie wstrzymanego dotąd wykonania ustalonych kar.

Jak już zaznaczyliśmy w naszym okólniku z dnia 22 marca br. - II E. 352 - będzie i nadal do udzielania nauki śpiewu osobom młodocianym potrzebne nasze zezwolenie. Przeciwdziałania należy nam dlatego jak dotąd i nadal donosić. Doniesienia te muszą być jednak oparte na możliwie najdokładniejszych dochodzeniach, aby stan faktyczny był całkiem jasny. W każdym wypadku należy podać, w jakim wieku uczestniczący w nauce śpiewu osoby młodociane się znajdują i czy dla nich istnieje przymus lub możliwość uczęszczania do szkoły kształcącej itp.

Miałyby przy ćwiczeniach polskich pieśni agitacyjnych uczestniczyć osoby poniżej 18 lat, należy o tym specjalnie donieść z podaniem możliwie tekstu pieśni, dokładnego ustalenia kierujących ćwiczeniem i uczestniczących osób młodocianych.

Str. 169

/-/ Michelly

Do Zarządu Policji
w Bytomiu G.Sl.

110/ Suchy był przez pewien czas dyrygentem Tow. Śpiewu "Harmonia" w Frydenshucie.